

Utlåtande

07.08.2024

Ärende: VN/16819/2024

Begäran om utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av folkpensionslagen, lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner samt vissa andra förmånslagar

Lausunnonantajan lausunto

Vi ber er vänligen ta ställning till förslagen och vid behov också framföra motiveringar till era synpunkter. Ni kan även, om ni så önskar, föra fram sådan central information som ni anser påverka bedömningen av propositionens konsekvenser.

Svenska hörsselförbundet tackar för möjligheten att avge utlåtande samtidigt som vi beklagar att utlåtandetiden är kort och infaller med de generella semestertiderna.

Svenska hörsselförbundet anser att de föreslagna ändringarna till viss del kan godkännas men ser negativt på förslaget att höja minimiåldern för rehabiliteringspenning från 16 till 18 år. De föreslagna ändringarna påverkar bland annat vår målgrupp, svenskspråkiga personer med hörselskada, och framför allt 16-17-åringar och deras familjer negativt.

Familjer till unga med funktionsnedsättning har ofta större ekonomiska utmaningar än familjer med barn utan funktionsnedsättning. En del unga med funktionsnedsättning måste flytta hemifrån under gymnasietiden för att kunna fullfölja studier med rätt stöd, och då tillkommer kostnader för familjen. Genom att höja åldersgränsen för rehabiliteringspenning kan de familjer som har barn som idag har rätt till rehabiliteringspenning få en förvärrad situation.

Det är problematiskt att lagförslaget starkt betonar föräldrarnas underhållsansvar, då detta kan sätta barn som har funktionsnedsättning i en mer ogynnsam position jämfört med barn utan funktionsnedsättning. Bland familjer med barn med funktionsnedsättning finns fler familjer med låginkomsttagare eller andra försörjningsutmaningar än bland familjer med barn utan funktionsnedsättning. Samtidigt som man motiverar en höjd åldersgräns med att vilja harmonisera

bidragssystemet och understryker föräldrarnas underhållningsskyldighet upp till 18 år, är det värt att notera att den övre gränsen för barnbidrag idag är 17 år.

Många ungdomar i 16-17 års åldern har jobb vid sidan av studier eller sommarjobbar. Men många ungdomar med funktionsnedsättning har inte samma möjlighet till det. Det påverkar unga med funktionsnedsättnings möjlighet till självständighet och att kunna delta i samhället utan att bero på sina föräldrar i samma utsträckning som ungdomar utan funktionsnedsättning. Rehabiliteringspenningen utgör en del av den positiva särbehandling som behövs för en del ungdomar med funktionsnedsättning för att förverkliga jämlikhet med ungdomar utan funktionsnedsättning i samma åldersgrupp.

Höjningen av åldersgränsen för de som kan ansöka om rehabiliteringspenning sätter en liten grupp ungdomar i en ojämlig situation. Därför föreslår vi att minimiåldern för rehabiliteringspenning hålls kvar enligt nu gällande lagstiftning, dvs. från 16 år.

Vi vill också påpeka att det vid förändringar i bidragssystemet är viktigt att se till att inte vissa grupper i samhället drabbas hårdare än andra av besparingar. Det sker nu många nedskärningar i den sociala tryggheten samtidigt som det inte ännu finns någon konsekvensanalys av vad de olika regeringspropositionerna tillsammans skulle innebära för olika befolkningsgrupper. Det gör det svårt att bedöma konsekvenserna av enskilda lagförslag.

Slutligen instämmer Svenska hörsselförbundet med Näkövammaisten liitto och Kuuloliitto kommentar om att Social- och hälsovårdsministeriets inte har uppfyllt sitt ansvar att sprida informationen om möjligheten att svara på utlåtandet bland funktionsrättsorganisationer, och därmed inte agerat i enlighet med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Nilsson Maija
Svenska hörsselförbundet rf